

Nowe propozycje prawodawcze w Unii Europejskiej

Raport z badania opinii
dla Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości

PBS Sp. z o.o.

Warszawa/ Sopot, kwiecień 2023

Spis treści

Podsumowanie wyników	2
Nota metodologiczna	3
Narzędzie badawcze	3
Technika i próba.....	3
Waga analityczna oraz błąd szacunku.....	4
Uwagi	4
Wyniki badania	6
Spis rysunków	13
Załącznik nr 1 – kwestionariusz wywiadu	14

Podsumowanie wyników

2/3 badanych nie zgadza się z propozycją zakazu rejestracji samochodów spalinowych po roku 2035, pomysł popiera 28%, a 5% nie wyraziło swojego zdania. Z propozycją przeniesienia gospodarki leśnej z obszaru kompetencji wyłącznych do obszaru wspólnej polityki Unii Europejskiej zgadza się 34% badanych, ponad połowa jest temu przeciwna (57%), a 8% nie ma w tym temacie zdania.

Co piąty badany zgadza się z propozycją, wystosowaną przez organizację pozarządową C40, dotyczącą ograniczenia spożycia mięsa do 16 kg rocznie (21%), przeciwnych temu jest 76%, a 4% nie ma zdania. Tylko 23% respondentów zgadza się z propozycją tej samej organizacji dotyczącą ograniczenia zakupu nowych ubrań do ośmiu sztuk rocznie na osobę. Z propozycją nie zgadza się 73% badanych, a pozostałe 3% nie ma zdania.

Zdecydowanie najmniej spytanych osób zgadza się z propozycją likwidacji obrotu gotówkowego i przejścia wyłącznie na transakcje bezgotówkowe (17%), przeciwnego zdania jest 81% badanych, 3% stwierdziło, że nie ma zdania w tym temacie.

Nota metodologiczna

Badanie ilościowe dotyczące opinii mieszkańców Polski na temat oceny zgłaszanych propozycji nowych działań prawodawczych w Unii Europejskiej zrealizowane zostało przez agencję badawczą PBS Sp. z o.o. na zlecenie Szkoły Wyższej Wymiaru Sprawiedliwości. Realizacja sondażu, którego wyniki opisano w niniejszym raporcie, odbyła się od 28 marca do 3 kwietnia 2023 r. Badanie zrealizowano na ogólnopolskiej, reprezentatywnej próbie mieszkańców Polski w wieku 18 lat i więcej.

Narzędzie badawcze

Narzędzie badawcze zostało zaprojektowane przez Zamawiającego. Obejmowało pięć pytań zamkniętych oraz pytania metryczkowe dotyczące cech społecznych oraz demograficznych, sytuacji gospodarstwa domowego oraz sytuacji materialnej respondenta. We wszystkich pytaniach o opinię na temat propozycji nowych działań prawodawczych w Unii Europejskiej umożliwiono respondentom odpowiedź tzw. ucieczkową „nie mam zdania”, ponieważ przedstawione propozycje oraz ich szczegóły mogły nie być znane wszystkim mieszkańcom Polski. Treść pytań kwestionariusza znajduje się w załączniku numer 1 do raportu.

Technika i próba

Badanie zostało przeprowadzone przy zastosowaniu ilościowej metody zbierania danych techniką CATI (ang. Computer Assisted Telephone Interviewing), czyli wspomagany komputerowo wywiad telefoniczny. Próba objęła 1000 dobranych losowo respondentów.

Operatem gwarantującym dotarcie do wszystkich osób w wieku 18 i więcej lat mających dostęp do telefonu komórkowego lub stacjonarnego była baza danych składająca się ze wszystkich funkcjonujących w Polsce numerów telefonicznych wygenerowanych z wykorzystaniem tablic numeracji Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Do losowania próby wykorzystany został dwustopniowy schemat doboru. W pierwszym etapie doboru wylosowane zostały numery telefoniczne. Zastosowany został algorytm doboru losowego z jednakowym prawdopodobieństwem wyboru,

bez zwracania. W przypadku wylosowania numeru stacjonarnego, w kolejnym etapie spośród osób z danego gospodarstwa domowego spełniających kryteria badania (18+), losowany był także respondent. Do losowania respondenta wykorzystany został schemat doboru prostego. W przypadku wylosowania numeru komórkowego, wywiad przeprowadzony był z użytkownikiem tego telefonu (o ile spełnił kryteria doboru).

Waga analityczna oraz błąd szacunku

Dane surowe poddane zostały ważeniu post stratyfikacyjnemu niwelującemu rozbieżności wynikowych rozkładów empirycznych w stosunku do struktury populacji generalnej ze względu na cechy uwzględnione w warstwowaniu.

Metoda ilościowa oraz dobór próby zastosowany w badaniu umożliwiają uogólnienie wyników na całą populację dorosłych z błędem szacunku na poziomie +/- 3.1% (przy poziomie ufności 95%).

Uwagi

Raport prezentuje subiektywne opinie respondentów, wyrażone podczas wywiadów telefonicznych prowadzonych przez ankieterów w studiu CATI. Raport nie prezentuje opinii ani stanowiska PBS lub SWWS.

W badaniu nie uwzględniono pomiaru faktycznej wiedzy respondentów w zakresie polityki międzynarodowej czy normatywnej. Wyniki badania są subiektywnymi opiniami na zadane w kwestionariuszu pytania umożliwiające odpowiedź „nie mam zdania”.

W celu przeanalizowania istotności różnic w odpowiedziach poszczególnych grup respondentów przeprowadzono analizy statystyczne przy użyciu pakietu IBM SPSS Statistics 26. Za jego pomocą wykonano testy chi kwadrat i porównano istotne różnice proporcji kolumnowych - odsetka odpowiedzi w wyszczególnionych grupach. Za poziom istotności przyjęto $\alpha = 0,05$. Wykorzystano także korektę Bonferroniego do korekty wartości istotności. Opisy istotnych różnic pomiędzy frakcjami porównywanymi parami zawarto w tekście, a na wykresach zaprezentowano rozkłady odpowiedzi.

Odpowiedzi na wszystkie pytania sondażu w podziale na zmienne metryczkowe zamieszczono w tabelach wynikowych, stanowiących elektroniczny załącznik do niniejszego raportu (w formacie MS Excel).

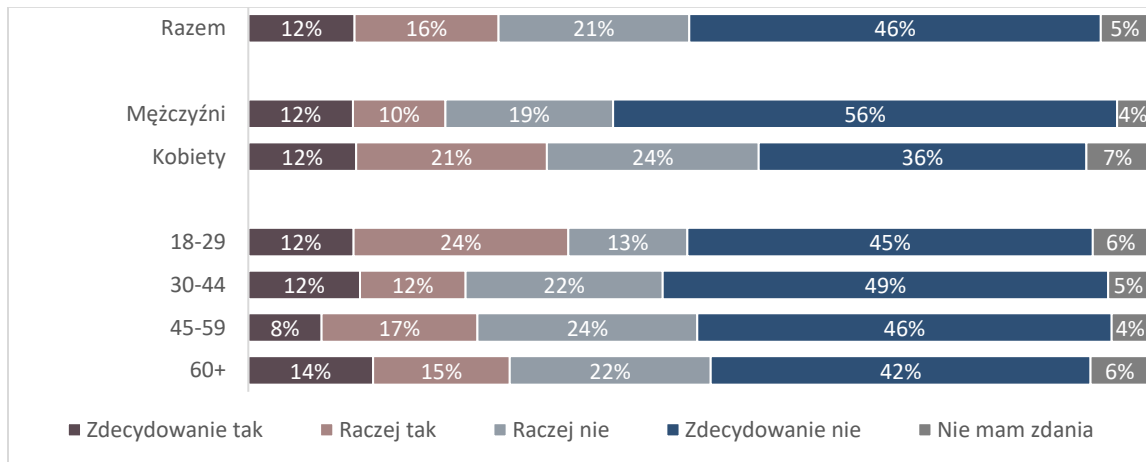
Wyniki badania

W tytułach wykresów przedstawiono skrótową treść pytania. Pełna treść pytań znajduje się w załączniku nr 1 do raportu.

Więcej niż co czwarty pytany respondent udzielił odpowiedzi, że raczej się zgadzał lub zdecydowanie się zgadzał z propozycją zakazu rejestracji samochodów spalinowych w Unii Europejskiej po 2035 roku (28%). Przeciwnego zdania było 67% pytanych.

Kobiety istotnie częściej raczej się zgadzały z zadaniem pytaniem (21% vs 10%), a mężczyźni istotnie częściej byli zdecydowanie przeciwni (56% vs 36%). Osoby najmłodsze istotnie częściej raczej się zgadzały z przedstawioną propozycją niż osoby nieco starsze, w przedziale 30-44 lata (24% vs 12%). Natomiast badani w wieku 45-59 lat istotnie częściej niż osoby najmłodsze raczej się nie zgadzały z zakazem rejestracji samochodów spalinowych w Unii Europejskiej po 2035 roku (24% vs 13%).

Rysunek 1. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją zakazu rejestracji samochodów spalinowych po roku 2035 roku? Dane ogółem oraz w podziale na płeć i wiek

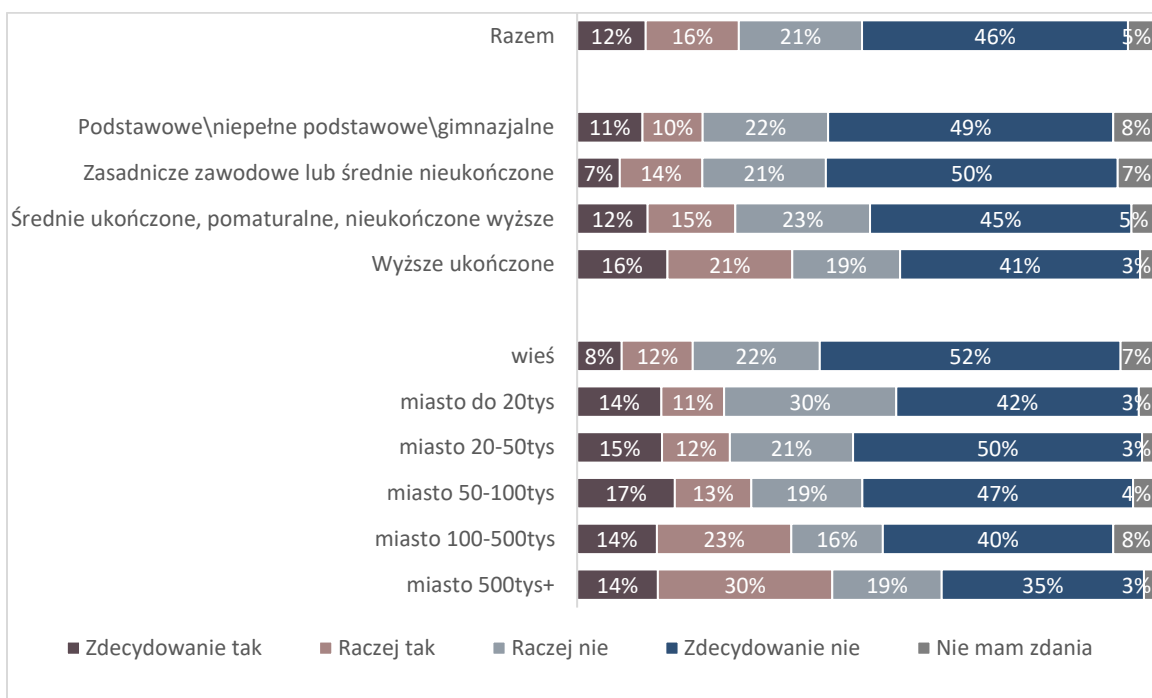

Podstawa procentowania: wszyscy respondenci n = 1000, w tym: kobiety n=469 mężczyźni n=531, wiek: 18-29 lat n=115, 20-44 lat n=263, 45-59 lat n=264, 60+ lat n=358.

Istotne różnice można również zauważyć w podziale na wykształcenie oraz miejsce zamieszkania. Osoby z wykształceniem wyższym ukończonym częściej niż osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub średnim nieukończonym zdecydowanie zgadzały się z propozycją zakazu rejestracji samochodów spalinowych w Unii Europejskiej po 2035 roku (16% vs 7%). Te same osoby

(z wykształceniem wyższym ukończonym) istotnie częściej niż osoby z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym raczej się zgadzały z przedstawioną propozycją (21% vs 10%). Mieszkańcy największych miast istotnie częściej niż mieszkańcy wsi oraz miast o populacji do 20 tysięcy i do 50 tysięcy raczej zgadzali się z proponowanym zakazem (30% vs 11-12%).

Rysunek 2. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją zakazu rejestracji samochodów spalinowych po roku 2035 roku? Dane ogółem oraz w podziale na wykształcenie oraz wielkość miejsca zamieszkania

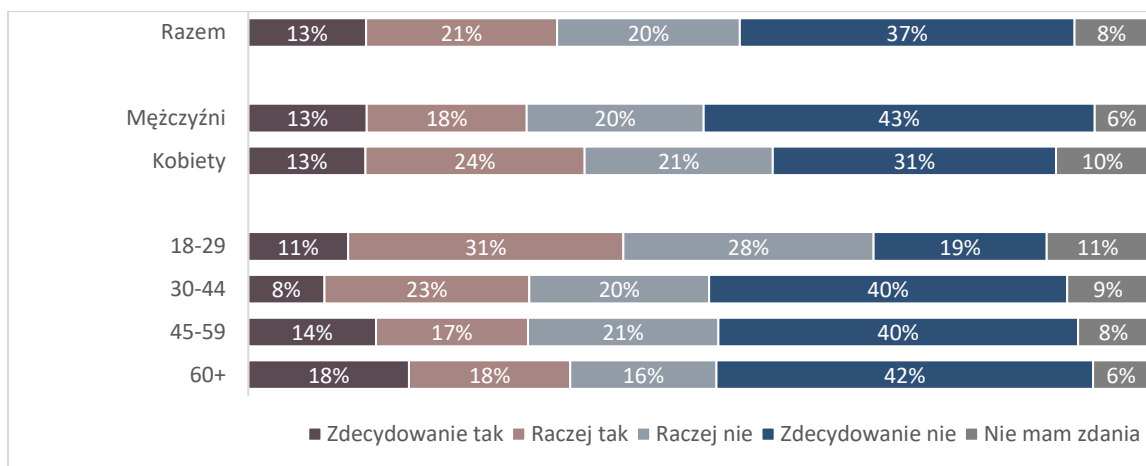

Podstawa procentowania: wszyscy respondenci n=1000, w tym wykształcenie: podstawowe\nniepełne podstawowe\gimnazjalne n=59, zasadnicze zawodowe lub średnie nieukończone n=243, średnie ukończone, pomaturalne, nieukończone wyższe n=378, wyższe ukończone n=320, wielkość miejscowości: wieś n=394, miasto do 20tys n=101, miasto 20-50tys n=120, miasto 50-100tys n=70, miasto 100-500tys n=178, miasto 500tys+ n=137.

Drugą przedstawioną respondentom propozycją było przesunięcie obszaru lasów i gospodarki leśnej z katalogu kompetencji wyłącznych państw członkowskich do wspólnej polityki unijnej. Z tą propozycją zdecydowanie się zgadzało 13% mieszkańców Polski, 21% raczej się zgadzało, 1/5 raczej się nie zgadzała, a 37% zdecydowanie się nie zgadzało. Zdania w tym temacie nie miało 8% badanych. Najwięcej istotnych statystycznie różnic można zauważyć w podziale na płeć, wiek oraz wykształcenie.

Kobiety istotnie częściej niż mężczyźni raczej się zgadzały z przedstawioną propozycją (24% vs 18%) i istotnie rzadziej wyrażały zdecydowany sprzeciw (31% vs 43%). Jeśli porównamy dane biorąc pod uwagę wiek respondentów możemy zauważyć, że odpowiedzi osób w wieku od 18 do 29 lat istotnie różniły się od odpowiedzi pozostałych grup wiekowych. Najmłodszy respondenci istotnie częściej raczej popierali przedstawioną propozycję niż osoby powyżej 45. roku życia (31% vs 17-18%) oraz istotnie rzadziej zdecydowanie ją negowali niż wszyscy pozostali badani (19% vs 40-42%). Ta sama grupa istotnie częściej raczej się nie zgadzała niż najstarsi respondenci (28% vs 16%). Osoby w wieku 60+ częściej zdecydowanie się zgadzały z przedstawioną propozycją (18%) niż osoby w wieku 30-44 lata (8%).

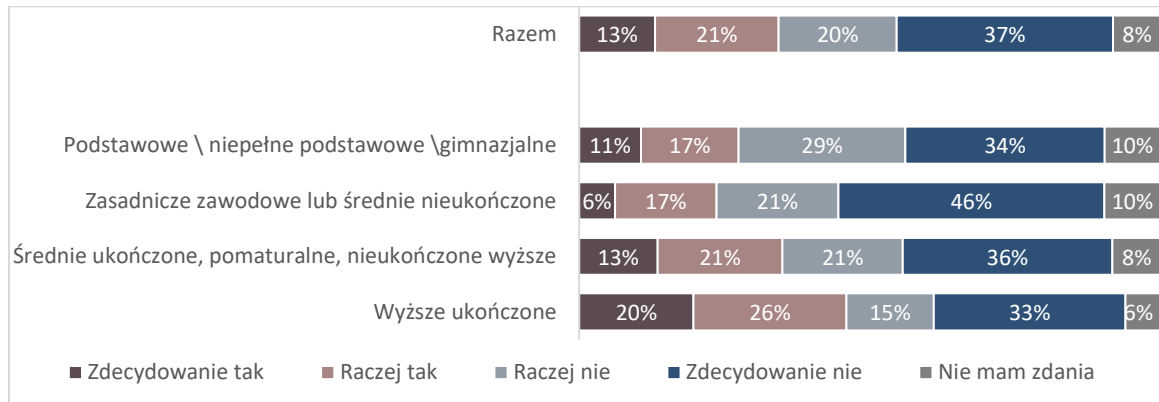
Rysunek 3. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją przeniesienia obszaru lasów i gospodarki leśnej do wspólnej polityki unijnej? Dane ogólne oraz w podziale na płeć i wiek

Podstawa procentowania: wszyscy respondenci n=1000, w tym: kobiety n=469 mężczyźni n=531, wiek: 18-29 lat n=115, 20-44 lat n=263, 45-59 lat n=264, 60+ lat n=358.

Badani z wykształceniem średnim, pomaturalnym oraz wyższym istotnie częściej zgadzali się z propozycją przeniesienia obszaru lasów i gospodarki leśnej do wspólnej polityki unijnej niż badani z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub średnim nieukończonym (13-20% vs 6%). Badani z wykształceniem wyższym ukończonym istotnie rzadziej raczej byli przeciwni niż badani z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym (15% vs 29%) oraz istotnie rzadziej zdecydowanie się nie zgadzali niż badani z wykształceniem zawodowym i średnim nieukończonym (33% vs 46%).

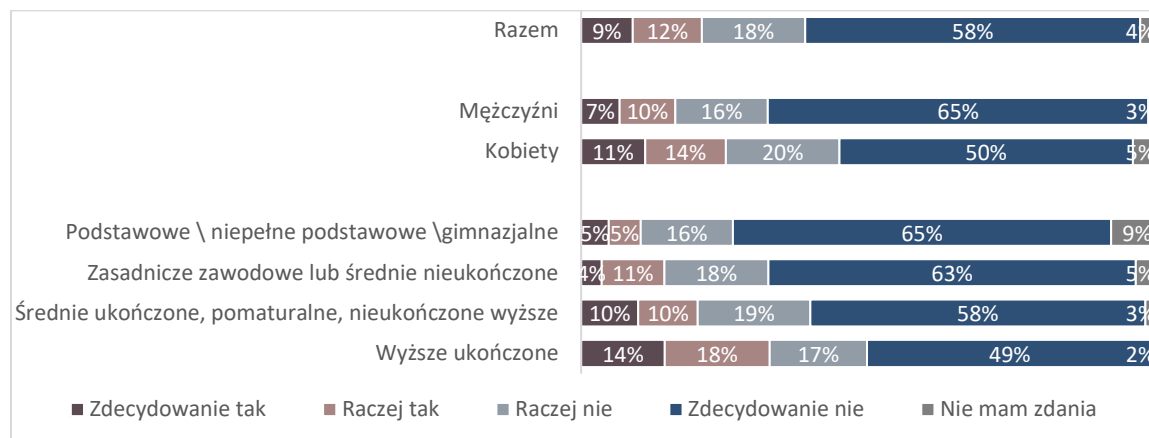
Rysunek 4. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją przeniesienia obszaru lasów i gospodarki leśnej do wspólnej polityki unijnej? Dane ogólne oraz w podziale na wykształcenie

Podstawa procentowania: wszyscy respondenci n=1000, w tym wykształcenie: podstawowe\nniepełne podstawowe\gimnazjalne n=59, zasadnicze zawodowe lub średnie nieukończone n=243, średnie ukończone, pomaturalne, nieukończone wyższe n=378, wyższe ukończone n=320.

W kolejnych dwóch pytaniach badani zostali zapytani o dwie propozycje przedstawione przez organizację pozarządową C40. Organizacja w swoim raporcie zaproponowała ograniczenie spożycia mięsa do 16 kg rocznie na osobę. Z propozycją tą zgodziło się 21% badanych, przeciwnych było 76%, a 4% nie miało w tym temacie zdania. Kobiety istotnie częściej niż mężczyźni zdecydowanie (11% vs 7%) i raczej zgadzały się z propozycją (14% vs 10%). Z drugiej strony mężczyźni istotnie częściej byli zdecydowanie przeciwni tej propozycji (65% vs 50%). Biorąc pod uwagę wykształcenie, osoby z wykształceniem wyższym ukończonym istotnie częściej zgadzały się z proponowanym ograniczeniem niż osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym, zawodowym i średnim nieukończonym (14% vs 4-5%). Również badani z wykształceniem wyższym ukończonym istotnie częściej raczej się zgadzali (18%) z przedstawioną propozycją niż osoby z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym (5%), średnim ukończonym, pomaturalnym nieukończonym i wyższym nieukończonym (10%). Badani z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym, zawodowym i średnim nieukończonym istotnie częściej niż badani z wykształceniem wyższym zdecydowanie sprzeciwiali się propozycji ograniczenia spożycia mięsa (63-65% vs 49%).

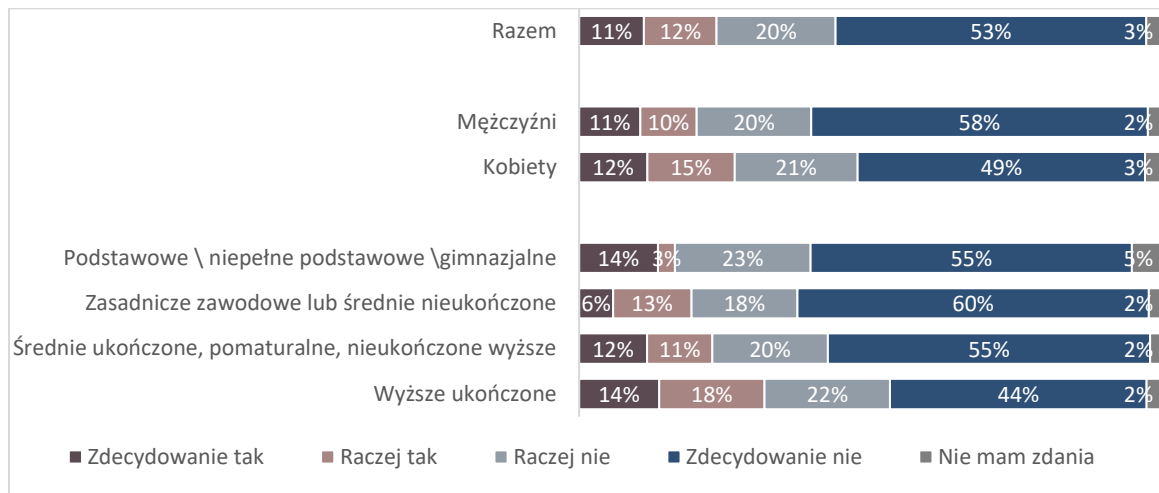
Rysunek 5. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją ograniczenia spożycia mięsa do 16 kilogramów rocznie na osobę? Dane ogólne oraz w podziale płęć i wykształcenie

Podstawa procentowania: wszyscy respondenci n=1000, w tym: kobiety n=469 mężczyźni n=531, wykształcenie: podstawowe \ niepełne podstawowe \ gimnazjalne n=59, zasadnicze zawodowe lub średnie nieukończone n=243, średnie ukończone, pomaturalne, nieukończone wyższe n=378, wyższe ukończone n=320.

Ta sama organizacja zaproponowała również ograniczenie zakupu odzieży do ośmiu nowych sztuk rocznie na osobę. Propozycję poparło nieco mniej niż ¼ badanych, a przeciwnych było 73%. Mężczyźni istotnie rzadziej niż kobiety raczej się zgadzali (10% vs 15%) i istotnie częściej niż kobiety wyrażali zdecydowany sprzeciw (58% vs 49%). Wyniki nie różniły się istotnie w podziale na wiek, ale sporo istotnych różnic możemy zauważyć w podziale na wykształcenie. Osoby z wykształceniem wyższym ukończonym istotnie częściej zgadzały się z propozycją (14%) niż osoby z wykształceniem zawodowym lub średnim nieukończonym (6%). Osoby z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym istotnie rzadziej raczej się zgadzały z propozycją (3%) niż pozostali respondenci (11%-18%). Jednocześnie osoby z wykształceniem wyższym istotnie rzadziej wyrażały zdecydowany sprzeciw wobec propozycji (44%) niż postali badani (55%-60%).

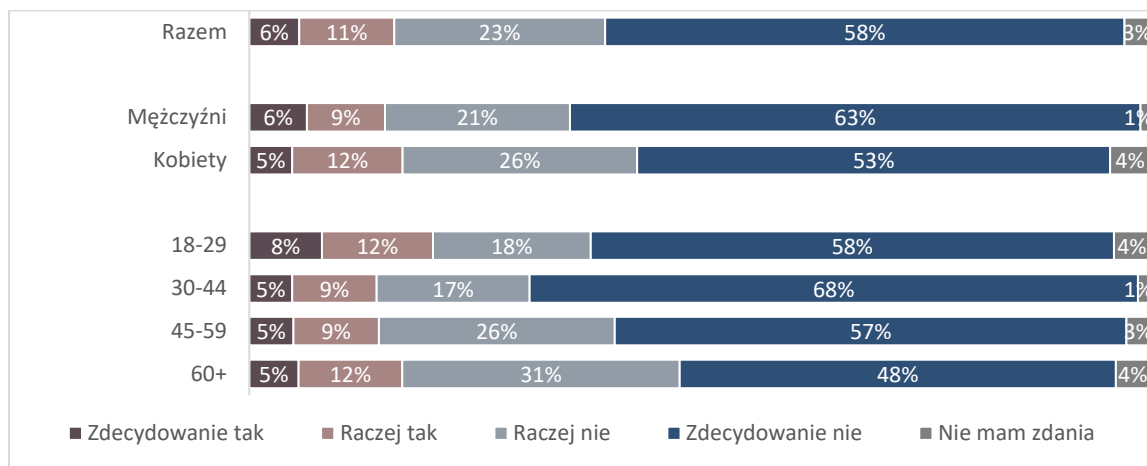
Rysunek 6. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją ograniczenia zakupów ubrań do ośmiu nowych sztuk rocznie na osobę? Dane ogólne oraz w podziale na płeć i wykształcenie

Podstawa procentowania: wszyscy respondenci n=1000, w tym: kobiety n=469 mężczyźni n=531, wykształcenie: podstawowe\niepełne podstawowe\gimnazjalne n=59, zasadnicze zawodowe lub średnie nieukończone n=243, średnie ukończone, pomaturalne, nieukończone wyższe n=378, wyższe ukończone n=320.

W ostatnim pytaniu respondenci odnosili się do propozycji likwidacji obrotu gotówkowego i możliwości dokonywania tylko transakcji bezgotówkowych. Za tą propozycją opowiedziało się 17% badanych, przeciwko było 81%, a 3% nie miało zdania. Zarówno kobiety i mężczyźni mieli negatywne nastawienie wobec tej propozycji, jednak stanowisko mężczyzn było bardziej zdecydowane. Mężczyźni istotnie częściej zdecydowanie się nie zgadzali (63%) w porównaniu do kobiet (53%). Kobiety istotnie częściej niż mężczyźni raczej nie zgadzały się z propozycją (26% vs 21%) oraz istotnie częściej nie miały w tym temacie zdania (4% vs 1%). Kilka istotnych statystycznie różnic możemy zauważyć również w podziale na wiek. Najstarsi respondenci istotnie częściej raczej się nie zgadzali (31%) w porównaniu do respondentów najmłodszych i w wieku od 30 do 44 lat (17%-18%). Również najstarsi respondenci istotnie rzadziej wyrażali zdecydowany sprzeciw wobec ograniczenia obrotu gotówkowego w porównaniu do osób w przedziale od 30 do 44 lat (48% vs 68%).

Rysunek 7. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją likwidacji obrotu gotówkowego i przejścia wyłącznie na transakcje bezgotówkowe? Dane ogólne oraz w podziale na płeć i wiek

Podstawa procentowania: wszyscy respondenci n=1000, w tym: kobiety n=469 mężczyźni n=531, wiek: 18-29 lat n=115, 20-44 lat n=263, 45-59 lat n=264, 60+ lat n=358.

Spis rysunków

Rysunek 1. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją zakazu rejestracji samochodów spalinowych po roku 2035 roku? Dane ogółem oraz w podziale na płeć i wiek	6
Rysunek 2. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją zakazu rejestracji samochodów spalinowych po roku 2035 roku? Dane ogółem oraz w podziale na wykształcenie oraz wielkość miejsca zamieszkania.....	7
Rysunek 3. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją przeniesienia obszaru lasów i gospodarki leśnej do wspólnej polityki unijnej? Dane ogólne oraz w podziale na płeć i wiek	8
Rysunek 4. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją przeniesienia obszaru lasów i gospodarki leśnej do wspólnej polityki unijnej? Dane ogólne oraz w podziale na wykształcenie.....	9
Rysunek 5. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją ograniczenia spożycia mięsa do 16 kilogramów rocznie na osobę? Dane ogólne oraz w podziale płeć i wykształcenie	10
Rysunek 6. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją ograniczenia zakupów ubrań do ośmiu nowych sztuk rocznie na osobę? Dane ogólne oraz w podziale na płeć i wykształcenie.....	11
Rysunek 7. Czy zgadza się Pan/Pani z propozycją likwidacji obrotu gotówkowego i przejścia wyłącznie na transakcje bezgotówkowe? Dane ogólne oraz w podziale na płeć i wiek	12

Załącznik nr 1 – kwestionariusz wywiadu

Projekt kwestionariusza

Sondaż społeczny na temat oceny zgłaszanych propozycji nowych działań prawodawczych w Unii Europejskiej

<wszyscy, single>

1. Jedną z propozycji, w celu osiągnięcia neutralności klimatycznej Unii Europejskiej, jest zakaz rejestracji samochodów spalinowych po roku 2035 roku. Czy zgadza się Pan/Pani z tą propozycją?
 - a) Zdecydowanie tak
 - b) Raczej tak
 - c) Raczej nie
 - d) Zdecydowanie nie
 - e) (Ank: nie czytaj) Nie mam zdania

<wszyscy, single>

2. Unia Europejska podjęła ostatnio działania, które zmierzają do poszerzenia obszarów kompetencji unijnych, poprzez wyjęcie ich z katalogu kompetencji wyłącznych dla państw członkowskich. Jednym z proponowanych obszarów są lasy i gospodarka leśna, które miałyby przejść do wspólnej polityki unijnej. Czy zgadza się Pan/Pani z tą propozycją?
 - a) Zdecydowanie tak
 - b) Raczej tak
 - c) Raczej nie
 - d) Zdecydowanie nie
 - e) (Ank: nie czytaj) Nie mam zdania

<wszyscy, single>

3. Organizacja C40 to organizacja pozarządowa zrzeszająca około 100 miast z całego świata działających na rzecz ograniczenia zmian klimatu. C40 zaproponowała działania pozwalające ograniczyć spożycie mięsa. Zalecana ilość spożywanego mięsa to 16 kilogramów rocznie, czyli 4 dekagramy dziennie na osobę. Czy zgadza się Pan/Pani z tą propozycją?
 - a) Zdecydowanie tak
 - b) Raczej tak
 - c) Raczej nie
 - d) Zdecydowanie nie
 - e) (Ank: nie czytaj) Nie mam zdania

<wszyscy, single>

4. W tym samym raporcie organizacja C40 zasugerowała ograniczenie zakupów ubrań do ośmiu nowych sztuk odzieży rocznie na osobę. Czy zgadza się Pan/Pani z tą propozycją?
 - a) Zdecydowanie tak
 - b) Raczej tak
 - c) Raczej nie
 - d) Zdecydowanie nie
 - e) (Ank: nie czytaj) Nie mam zdania

<wszyscy, single>

5. Likwidacja obrotu gotówkowego z jednej strony może pozwolić na zmniejszenie funkcjonowania szarej strefy, z drugiej strony może umożliwić większą kontrolę obywateli. Jednym z pomysłów na przyszłość Europy jest likwidacja obrotu gotówkowego i przejście wyłącznie na transakcje bezgotówkowe. Czy zgadza się Pan/Pani z tą propozycją?
- Zdecydowanie tak
 - Raczej tak
 - Raczej nie
 - Zdecydowanie nie
 - (Ank: nie czytaj) Nie mam zdania

Metryczka

M1. Wiek

- 18-29
- 30-44
- 45-59
- 60+

M2. Płeć

- Mężczyzna
- Kobieta

M3. Wykształcenie

- Podstawowe \ niepełne podstawowe \gimnazjalne
- Zasadnicze zawodowe lub średnie nieukończone
- Średnie ukończone, pomaturalne, nieukończone wyższe
- Wyższe ukończone

M4. Wielkość miejscowości zamieszkania

- wieś
- miasto do 20tys
- miasto 20-50tys
- miasto 50-100tys
- miasto 100-500tys
- miasto 500tys+

M5. Województwo

- dolnośląskie
- kujawsko-pomorskie
- lubelskie
- lubuskie
- łódzkie
- małopolskie

7. mazowieckie
8. opolskie
9. podkarpackie
10. podlaskie
11. pomorskie
12. śląskie
13. świętokrzyskie
14. warmińsko-mazurskie
15. wielkopolskie
16. Zachodniopomorskie

M6. Liczba osób w gospodarstwie

1. 1 osoba
2. 2 osoby
3. 3 osoby
4. 4 osoby i więcej

M7. Jak Pan(i) ocenia własną (swojej rodziny) sytuację materialną?

1. powodzi mi/nam się bardzo dobrze
2. powodzi mi/nam się raczej dobrze
3. powodzi mi/nam się znośnie, średnio
4. powodzi mi/nam się raczej źle
5. powodzi mi/nam się bardzo źle, jestem w ciężkiej sytuacji materialnej